

(Sách dành cho trẻ 6 – 12 tuổi)

Lời: Shambhavi • Tranh: Shad Afzal
Phương An dịch

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CẬU BÉ HIẾU KỲ NHẤT QUẢ ĐẤT

Thomas Alva Edison lúc nhỏ thường được gọi với tên thân mật là Al. Cậu bé nổi tiếng hiếu kỳ, thích khám phá mọi thứ và luôn háo hức tìm kiếm đáp án cho những câu hỏi của mình.

Một hôm, không thấy Al đâu nên mẹ cậu đã tất tả đi tìm. Khi thấy con đang ngồi bất động trong góc nhà kho hàng xóm, mẹ cậu ngạc nhiên hỏi: “Con đang làm gì ở đây vậy Al?”

“Con đang thử áp trứng gà mẹ ạ! Nếu con ử một quả trứng gà vào lòng, nó sẽ nở ra thành gà con!” Al đáp, khiến mẹ bật cười trước sự tò mò quá đỗi ngây thơ của cậu.

Một ngày khác, Al buộc chặt ngựa vào chuồng rồi châm lửa đốt chỉ để xem lửa sẽ cháy ra sao, vậy là bị cha phạt cho một trận đòn đau điếng.

HỌC SINH “YẾU KÉM VÀ CÁ BIỆT”, “KHÔNG CÓ TƯƠNG LAI”

Lên 4 tuổi, Edison mới biết nói. Cũng vì thể lực ốm yếu nên mãi tới năm 7 tuổi, cậu mới được đến trường. Trong lớp, đầu óc cậu lúc nào cũng lơ mơ, chẳng chịu để tâm vào bài học mà liên tục đưa ra các câu hỏi làm khó thầy giáo. Do vậy, Edison bị đánh giá là học sinh yếu kém và cá biệt, thường bị bạn bè chê cười. Một lần, thầy giáo gọi mẹ cậu đến trường và nhận xét: “Con của chị thật không có tương lai chút nào!”

Quá thất vọng và bất bình với nhà trường, mẹ Edison, vốn là một giáo viên, đã quyết định cho con trai nghỉ học chỉ sau ba tháng đến trường và dạy dỗ cậu tại nhà. Nhờ mẹ, Edison được tiếp cận với rất nhiều loại tri thức, từ Lịch sử Hy Lạp, La Mã, *Kinh Thánh* cho đến các tác phẩm của Shakespeare hay Vật lý, Hoá học. Cuối cùng, Edison nhận ra rằng cậu mê Khoa học nhất. Tất cả niềm yêu thích của cậu là Khoa học. Và cả những THÍ NGHIỆM nữa!!!

“CHÍNH MẸ TÔI ĐÃ TẠO RA TÔI”

Không chỉ dạy con học đọc, học viết, làm toán và cách làm người, mẹ Edison còn kiên nhẫn trả lời mọi câu hỏi của con, khuyến khích con đọc sách, hoà mình vào thiên nhiên và làm thí nghiệm. Trên hết, bà luôn tin tưởng và ủng hộ con. Sau này, khi đã trở thành nhà khoa học nổi tiếng, Edison thường tự hào nói: “Chính mẹ tôi đã tạo ra tôi”.

Chuyện kể rằng khi mẹ Edison qua đời, trong một lần xem lại kỷ vật cũ của gia đình, ông tìm thấy lá thư mà giáo viên gửi mẹ mình năm xưa: “Con trai bà là một kẻ đần độn. Chúng tôi sẽ không để nó đến trường nữa”. Vậy mà, năm đó, khi cậu bé Edison 8 tuổi thắc mắc về nội dung lá thư, mẹ cậu lại bật khóc và đọc rành rọt từng chữ: “Con trai của ông bà là một thiên tài! Nhưng ngôi trường này quá nhỏ, giáo viên cũng không đủ năng lực để dạy dỗ cậu bé. Xin ông bà hãy tự kèm cặp con mình”. Ra là vậy! Edison xúc động không kìm nổi nước mắt suốt nhiều giờ liền, rồi nghẹn ngào viết vào nhật ký: “Thomas Alva Edison đã từng là một đứa trẻ thiếu năng, và nhờ có người mẹ anh hùng mà trở thành một thiên tài của thế kỷ...”

NHÀ KHOA HỌC NHÍ ĐẦY ĐAM MÊ

Thời gian trôi qua, niềm say mê của Edison đối với các thí nghiệm khoa học mỗi lúc một tăng. Cậu say mê và quyết tâm đến mức năm 12 tuổi đã liều lĩnh lên tàu hoả bán báo, tạp chí, kẹo và trái cây dạo để kiếm tiền chi trả cho các thí nghiệm. Cậu còn tự lập phòng thí nghiệm nhỏ cho mình trong một toa tàu bỏ không.

Một ngày, khi Edison đang tiến hành làm thí nghiệm trong toa tàu, do bất cẩn nên gây ra sự cố, khiến toa tàu bốc cháy.

“Cút khỏi tàu ngay!” Nhân viên soát vé giận dữ tát Edison một cái ù tai và đuổi cậu ra khỏi tàu.

Không lâu sau, Edison gần như bị điếc do chấn thương tai. Nhưng cậu cũng chẳng thấy phiền vì chuyện này và nói: “Tôi không bận tâm đến việc bị điếc, bởi nó giúp tôi tập trung hơn vào việc nghiên cứu mà không bị tiếng ồn làm cho sao nhãng!” Quả là một chàng trai đầy quyết tâm!

Kể từ tai nạn đó, Edison không được làm thí nghiệm trên tàu nữa. Một thời gian sau, cậu đã cứu được một em bé 3 tuổi khỏi lao vào tàu hoả đang chạy. “Cảm ơn cậu rất nhiều vì đã cứu mạng con trai tôi!” Để trả ơn, bố của cậu bé được Edison cứu, vốn là quản lý nhà ga, đã đào tạo cậu thành một nhân viên điện tín lưu động.

Từ đó, Edison trở thành chuyên viên kỹ thuật điện tín tài giỏi và được đi khắp mọi miền đất của Hoa Kỳ. Nhưng khát vọng tiếp tục tiến hành các thí nghiệm vẫn không bao giờ tắt trong tâm trí chàng trai trẻ đầy nhiệt huyết. Thời gian này, cậu vừa làm việc vừa thí nghiệm và phát minh. Cậu cũng dành thời gian tìm hiểu thêm về điện, pin và động cơ hơi nước.